

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 21. 05. 2020 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Жирков О. Г. – студент 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мицко І. І. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 **політико-правові та соціально-економічні виміри** : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 3 червня 2020 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2020. 143 с.

УДК 321(477)(063)

Сулима В. О.
студентка 2 курсу спеціальності «Право»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

У сучасному світі рівень правового захисту прав і свобод громадян є ключовим показником демократизму суспільства і держави. Стаття 1 Конституції України зазначає, що «Україна є суверенною, незалежною, демократичною, соціальною та правовою державою» [1, с.4]. Такі ознаки характеризують країну, в якій панує закон, присутнє поважне ставлення до нього, де найвищою соціальною цінністю є людина, її життя, здоров'я, честь та гідність, де реально існує громадянське суспільство і реальна можливість реалізації своїх прав та законних інтересів.

Забезпечення прав і свобод людини і громадянина належить саме державі, яка шляхом прийняття відповідних нормативно-правових актів закріплює дані положення, гарантуючи при цьому можливість безперешкодного користування ними [2, с.76].

Так, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування видаються індивідуальні нормативно-правові акти, якими забезпечуються ті чи інші конкретні права та інтереси особи, і, відповідно, гарантується реалізація цих прав та інтересів [3, с.121]. Звісно, у демократично-правовій державі кожне право особи, закріплене будь-яким актом держави, забезпечується всією повнотою влади, причому право та закон, охороняють і такі інтереси кожної особи та громадянина, які прямо не передбачені законодавством, а впливають зі змісту законів та інтересів держави, або ті, які їм н суперечать.

В адміністративно-правовому порядку охороняються різні життєво важливі інтереси кожної особи, які через свою численність не завжди передбачені в актах державних органів. Це так звані законні інтереси громадян, здійснення яких не

забороняється, а навпаки, заохочується, стимулюється, а в разі перешкод в їх реалізації – охороняються і захищаються державою [4, с.190-191].

Адміністративно-правове регулювання у сфері захисту прав людини та громадянина базується на найважливішому для будь-якої правової держави принципі, що проголошує пріоритет прав і свобод людини і громадянина, встановлює межі дії норм адміністративного права. Адміністративно-правове регулювання за загальним правилом, припустиме лише в тому випадку, якщо воно не порушує основних прав і свобод особи. Вторгнення в сферу цих основних прав і свобод може здійснюватися тільки на основі спеціальних законодавчих приписів і має бути розумно обґрунтованим.

На відміну від природних прав, які закріплені у Конституції і мають за своєю юридичною природою абсолютний характер, повноваження, надані адміністративним правом, відносні і зумовлені конкретними, спеціально зазначеними обставинами.

Існує так званий принцип пропорційності. Спочатку він був найбільш точно сформульований в країнах австрогерманської системи, а потім Європейський Суд визнав його як загальноєвропейський принцип. Відповідно до принципу пропорційності державні органи мають право накладати на громадян тільки такі зобов'язання, які необхідні для досягнення певної публічної мети. Будь-який захід, що застосовується адміністрацією, повинен оцінюватися з точки зору розумності обмежень прав і свобод громадянина. З принципу пріоритету прав і свобод людини і громадянина випливає принцип недискримінації, що вимагає встановлення загальних правил, які гарантують справедливе і неупереджене ставлення адміністрації до кожного громадянина.

Захист прав і свобод громадян регулюється не тільки в сфері публічної управлінської діяльності, але й у керованій діяльності, який умовно можна об'єднати в чотири блоки. В першому блоці охоплюються права громадян, необхідні їм для участі в управлінні справами держави як безпосередньо, так і через своїх представників, а також за допомогою рівного доступу до

державної служби. При цьому поняття участі в управлінні справами держави є надзвичайно широким і, по суті, охоплює всі сфери життя країни. Разом з тим, особливість даної групи прав громадян у державному управлінні полягає в тому, що їх реалізація вимагає, перш за все, активного волевиявлення самих громадян як суб'єктів адміністративного права. Другий блок зазначає, що для реалізації прав громадян необхідна їх активна діяльність, сприяння виконавчої влади, посадових осіб органів державного управління. Справді, без підтримки, допомоги і відповідної реакції органів державного управління громадяни не в змозі реалізувати своє право на проведення зборів, мітингів, демонстрацій та інших публічних заходів та таких прав як: - право на об'єднання для захисту своїх інтересів; - право на звернення особисто, а також направляти індивідуальні і колективні звернення до державних органів та органів місцевого самоврядування; - право на відшкодування державою шкоди, заподіяної незаконними діями (або бездіяльністю) органів державної влади або їх посадових осіб [5,с.79].

Характерно, що третій блок прав громадян у сфері державного управління (особистих, економічних, соціальних) характерний тим, що їх реалізація вимагає від органів виконавчої влади, посадових осіб різної функціональної діяльності щодо їх захисту, державної гарантії, створення умов для практичного здійснення. Так, кожен громадянин має право, без будь-якої різниці, на рівний захист закону, захист від дискримінації, ніхто не може зазнавати безпідставного арешту, затримання або вигнання, тощо. Четвертий блок прав пов'язаний з участю громадян в діяльності органів виконавчої влади, наприклад, як членів науково-технічних, експертно-консультативних, координаційних рад, міжвідомчих і робочих комісій, позаштатних інспекторів, інструкторів, експертів, у складі організацій, що діють цілком на громадських засадах.

Складовою механізму адміністративно-правового регулювання при забезпеченні та захисті прав і свобод людини та громадянина є гарантії, під якими розуміють систему економічних, соціальних, політичних, ідеологічних і юридичних умов, засобів та способів,

що забезпечують їх фактичну реалізацію, охорону та надійний захист.

Отже, адміністративно-правове регулювання у сфері захисту прав людини і громадянина виступає головним завданням держави, яка закріплює та гарантує реалізацію прав і свобод та усунення причин та умов щодо їх порушення.

Література

1. Конституція України.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%804> (Дата звернення: 27.03.20).
2. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навчальний посібник. Київ: Атіка. 2007. 624 с.
3. Погорілко В.В. Права та свободи людини та громадянина в Україні: підручник. Х.: Фактор. 1997. 256 с.
4. Серeda В. В., Кісіль З. Р., Кісіль Р.В. Адміністративне право: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 520 с.
5. Карпачова Н.І. Стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні: Перша щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Київ. 2000. 345с.